

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel, 04.08.2006
KOM(2006) 441 lõplik

KOMISJONI ARUANNE

**Humanitaarabi peadirektoraat – (ECHO)
2005. aasta aruanne**

{SEK(2006) 1058}

SISUKORD

1.	Sissejuhatus	3
2.	Üldpoliitilised aspektid	3
3.	Ülevaade humanitaarabi peadirektoraadi humanitaarmetmetest.....	5
3.1.	Rahaliste vahendite eraldamine.....	5
3.2.	2005. aasta põhimeetmed piirkondade kaupa	7
3.2.1.	Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkond (AKV riigid)	7
3.2.2.	Venemaa Föderatsioon.....	7
3.2.3.	Vahemere piirkond ja Lähis-Ida.....	7
3.2.4.	Aasia.....	8
3.2.5.	Ladina-Ameerika	8
3.3.	Tegevused katastroofideks valmisoleku tugevdamiseks (DIPECHO).....	8
3.4.	Peamised partnerid humanitaarmetmete elluviimisel.....	9
4.	Suhted muude ELi institutsioonide ja liikmesriikide, peamiste humanitaarpartnerite ning ELi-väliste rahastajatega	9
4.1.	ELi institutsioonid ja liikmesriigid.....	9
4.2.	Suhted rahvusvaheliste organisatsioonidega ja peamiste ELi-väliste rahastajatega ..	10
4.3.	Valdkonnapõhine finantseerimine	12
5.	Muud tegevused	12
5.1.	Kohapealsed eksperdid	12
5.2.	Julgeolekuküsimused	13
5.3.	Kommunikatsioon ja teave.....	13
5.4.	Auditeerimine ja hindamised	14
5.4.1.	Suutlikkuse tõstmiseks korraldatavad läbivaatamised	14
5.4.2.	Partnerluse hindamine	14
5.4.3.	Meetmete hindamine	14
5.5.	Koolitus ja õpingud	15
6.	Järeldus.....	15

1. SISSEJUHATUS

Euroopa Komisjoni humanitaarabi peadirektoraat (DG ECHO) vastutab humanitaarabi andmise eest Euroopa Liidust väljaspool asuvates riikides toimunud konfliktide ning looduslike ja inimeste tekitatud katastroofide ohvritele. Direktoraadi ülesanne on hoida ja kaitsta elu, vähendada või ennetada kannatusi ja tagada humanitaarkriisis vaevlevate kolmandate riikide elanike isikupuutumatus ja väärikus.¹ Humanitaarabi peadirektoraat on abi andmisel kohustatud lähtuma üksnes vajadusest ega tohi lasta end mõjutada poliitilistest kaalutlustest.

Humanitaarsest seisukohast oli 2005. aasta eriti keeruline, sest lisaks olemasolevatele humanitaarkriisidele, millest mõnede puhul, näiteks Darfuris, humanitaarolukord halvenes, toimus üksteise järel mitu suurt loodusõnnetust. Aasta alguses tuli tegeleda 2004. aasta detsembris toimunud tsunami vahetute tagajärgedega, kusjuures tegemist oli sajandi ühe kõige kaalukama katastroofiga, mis mõjutas 12 India ookeani kaldal paiknevat riiki; sellele järgnes põud Saharast lõuna poole jäävas Aafrika osas; ägedad orkaanid Kesk-Ameerikas ja lõpuks, 2005. aasta oktoobris, Pakistani maavärin.

Ometi suri muudes kriisides üle kogu maailma veel tuhandeid inimesi, ilma et avalikkus nende armetust olukorrast sageli üldse midagi teadnud oleks. Euroopa Komisjon nimetab neid „unustatud kriisideks”, need on kriisid, mida meedia ei kajasta või mille kajastamine on lõpetatud ning mille ohvrid saavad vähe abi. Humanitaarabi peadirektoraadi üks eesmärgi on leevendada selliste enamasti pikaleveninud kriiside ohvrite kannatusi.

Üldjoontes mõjutasid looduslikud ja inimeste tekitatud katastroofid üha kasvavat hulka inimesi kogu maailmas. Suurenes loodusõnnetuste arv ja intensiivsus, samuti ohvrite arv, ning prognooside kohaselt kõnealune trend jätkub. Samal ajal kestavad konfliktid üldjuhul kauem ning nende mõju on üha laostavam, hoolimata sellest, et pagulasvoogude arv on vähenemas.

Keskendudes erinevatele humanitaarabivajadustele maailmas pööras humanitaarabi peadirektoraat jätkuvalt kõrgendatud tähelepanu näiteks sellistele valdkondadevahelistele küsimustele nagu hädaabi ja arenguabi sidumine (*LRRD*)², katastroofideks valmisolek, HIV/AIDS, vesi ja lapsed.

Käesolevas aruandes võetakse kokku humanitaarabi peadirektoraadi olulisemaid tegevusi 2005. aastal. Üksikasjalikum teave, sealhulgas ülevaade humanitaarabi peadirektoraadi toetusel läbi viidud humanitaarmedetetest riikide lõikes, on esitatud käesoleva aruande lisas.

2. ÜLDPOLIITILISED ASPEKTID

Sellistest hiljutistest kriisidest nagu tsunami (2004. aasta detsembris) ja maavärin Pakistanis (2005. aasta oktoobris) saadud kogemused kutsusid esile rahvusvahelise diskussiooni mitte üksnes humanitaarmedetete, vaid kogu humanitaarsüsteemi reageerimisvõime parandamise teemal. Rahvusvaheline humanitaartegevus näitas, et olemasoleva süsteemi kaudu ei suudeta alati tagada kriisidest mõjutatud inimeste põhivajaduste õigeaegset rahuldamist. Lisaks

---

¹ Nõukogu 20. juuni 1996. aasta määrus nr 1257

² Hädaabi, taastus- ja arenguabi ühendamine

kinnitas kõnealune kogemus, et humanitaarabivaldkonda on tekkinud uued abiosutajad, näiteks liikmesriikide tsiviilkaitseüksused või sõjavägi, mille logistiline võimekus oli nimetatud juhtudel hädaabimeetmete osutamisel elulise tähtsusega.

Nimetatud protsessi tulemusena algatati ÜRO süsteemi raames, sealhulgas ÜRO Peaassamblee, ÜRO ECOSOCi³ ja ametkondade vahelise humanitaarküsimuste alalise komitee (*Inter-Agency Standing Committee on Humanitarian Affairs*) poolt mitu ÜRO süsteemi reformi, et parandada humanitaarabi vajadusele reageerimise ennustatavust, õigeaegsust ja tõhusust. Näiteks plaanitakse tugevdada humanitaarabi andmise võimet ja humanitaarmedetmete koordineerimissüsteemi (*Humanitarian Coordinator System*) ning tagada ennustatav rahastamine.

Humanitaarabi peadirektoraat tegutses ka 2005. aastal valvsalt selle nimel, et humanitaarabi andmise põhimõtted – erapooletus, neutraalsus ja sõltumatus – püsiks kindlalt päevakorras nii ELi institutsioonides kui ka rahvusvahelistes foorumites. See kajastus ELi tsunamijärgses tegevuskavas ELi katastroofidele reageerimise võime tugevdamiseks, milles jäädi seisukohale, et ELi abimeetmed peavad vastama humanitaarabi andmise põhimõtetele.

Humanitaarabi peadirektoraat osales 2005. aastal ka algatuses „Hea humanitaardoonorlus” (*Good Humanitarian Donorship Initiative*) ning võttis osa mitmest nimetatud algatuse rakendusgrupi tehnilisest kohtumisest Genfis ja Londonis. 2005. aasta kohtumistel käsitleti peamiselt kontrollmõõte/indikaatoreid, vastastikuseid eksperthinnanguid, Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni arenguabikomiteega seonduvat ning aruandlusnõuete ühtlustamist. 2005. aasta juulis osales humanitaarabi peadirektoraat kõrgetasemelisel kohtumisel New Yorgis, mille võõrustajaks oli Kanada valitsus ning eesmärgiks hinnata Stockholmi rakenduskava elluviimist. Ühtlasi osales humanitaarabi peadirektoraat 2005. aasta ÜRO majandus- ja sotsiaalnõukogu humanitaartegevuse arutelul paneeldiskussioonis „Hea humanitaardoonorlus – hinnang edusammudele pärast kahte aastat”.

Lisaks eeltoodule tegeleb humanitaarabi peadirektoraat sektoriaalsete ja valdkondadevaheliste prioriteetidega ning soodustab – kus see on võimalik ja kohane – üleminekut arengualastele tegevustele (LRRD), mis on vajalik eduka lahkumisstrateegia rakendamiseks. Selle raames lõpetas humanitaarabi peadirektoraat osa oma meetmetest Angolas ja andis nende elluviimise üle arenguabiasutustele Tadžikistanis ja Kambodžas, plaanides 2006. aastal lõplikult lahkuda. Kongo Demokraatlikus Vabariigis andis humanitaarabi peadirektoraat teatud piirkondades oma tegevuse üle arengu peadirektoraadile ja Maailmapangale, see võimaldas keskenduda kõige enam abi vajavatele ja probleemseimatele piirkondadele riigi idaosas.

2005. aastal jätkas humanitaarabi peadirektoraat poliitiliste suuniste väljatöötamist humanitaarkriisides kannatanud **laste** kohta. Nimetatud suuniste valmimine on kavandatud 2006. aastasse. 2005. aastal oli 42 lepingut suunatud lastega seotud meetmetele (nt ravitoitmine, vaktsineerimine, lapssõdurite ühiskonda tagasitoomine), kogusummas 30 miljonit eurot. Lisaks sisaldasid mitmetele erinevatele sihtgruppidele suunatud lepingud eraldi lastele suunatud osa.

2005. aasta lõpus avaldas humanitaarabi peadirektoraat oma kodulehel ülevaate ja suunised **vee ja heitvee** kohta hädaolukordades. Nimetatud ülevaadet ja suuniseid tutvustati peamistele partneritele, kes võtsid need hästi vastu.

---

³ ÜRO majandus- ja sotsiaalnõukogu

3. ÜLEVAADE HUMANITAARABI PEADIREKTORAADI HUMANITAARMEETMETEST

3.1. Rahaliste vahendite eraldamine

2005. aastal arenesid humanitaarabi peadirektoraadi humanitaarmede vastavalt ülemaailmselt muutuvatele humanitaarabivajadustele – see peegeldub ka humanitaarabi peadirektoraadi abi piirkondlikus jaotumises, kus erilise tähelepanu all on „unustatud kriisid“. Humanitaarabi peadirektoraadi tööprogramm põhineb ülemaailmsel abivajaduste hindamise (GNA) metoodikal, mis peab tagama üksnes vajadusest lähtuvate meetmete võtmise. Kõnealuse metoodika põhjal saab läbi viia üldise riikidevahelise analüüsi, milles võrreldakse teatud indikaatorite põhjal (inimareng, vaesus, loodusõnnetuste oht, konfliktid, pagulased, riigisisest ümberasustatud isikud (IDPs), nooremate kui viieaastaste alatoitumus ja suremus ning muude rahastajate abi) rohkem kui 130 arenguriigi olukorda.

Kõnealuse hindamise tulemused leiab Euroopa veebist aadressil: http://ec.europa.eu/comm/echo/information/strategy/index_fr.htm.

2005. aastal reageeris humanitaarabi peadirektoraat humanitaarkriisidele 91 rahastamisotsuse toel kogusummas 652,5 miljonit eurot, millest 629,33 miljonit eraldati komisjoni eelarve kaudu ja 23,2 miljonit Euroopa Arengufondi vahenditest. Kulukohustused täideti sajaprotsendiliselt. Suurima abi saajad olid AKV riigid (244,2 miljonit eurot), millele järgnesid väikese vahega Aasia riigid (239,25 miljonit eurot, sealhulgas tsunamiga seotud meetmed). Järgnev tabel annab ülevaate 2005. aasta finantseerimisotsuste piirkondlikust jaotusest (summad on miljonites eurodes):

Üksus/Piirkond	Summa (miljonites eurodes)	
ECHO -1: Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkond	244,217	37%
<i>Somaali poolsaar⁴</i>	<i>85,120</i>	<i>13%</i>
<i>Aafrika suurte järvede piirkond</i>	<i>71,000</i>	<i>11%</i>
<i>Lääne-Aafrika</i>	<i>52,550</i>	<i>8%</i>
<i>Kariibi mere, Vaikse ja India ookeani piirkond</i>	<i>8,297</i>	<i>1%</i>
<i>Lõuna-Aafrika</i>	<i>27,250</i>	<i>4%</i>
ECHO -2: Ida-Euroopa, Venemaa Föderatsioon, Lõuna-Kaukaasia, Kesk-Aasia (kaasa arvatud Mongoolia), Lähis-Ida, Vahemere piirkond	84,087	13%
<i>Venemaa Föderatsioon, Lõuna-Kaukaasia ja Kesk-Aasia (kaasa arvatud Mongoolia)</i>	<i>35,200</i>	<i>6%</i>
<i>Vahemere riigid</i>	<i>9,311</i>	<i>1%</i>
<i>Lähis-Ida</i>	<i>39,576</i>	<i>6%</i>

⁴ Sealhulgas ECHO lennuoperatsioonid

ECHO -3: Aasia, Kesk- ja Lõuna-Ameerika	256,945	40%
<i>Aasia (sealhulgas tsunamiga seotud abi 122,83)</i>	<i>239,245</i>	<i>37%</i>
<i>Kesk- ja Lõuna-Ameerika</i>	<i>17,700</i>	<i>3%</i>
Dipecho – katastroofideks valmisolek⁵	17,500	3%
Valdkonnapõhine rahastamine	20,500	3%
Tehniline abi (eksperdid ja avansikontod)	22,750	3%
Tugifunktsioonide (auditeerimine, hindamine, teave, side jne) kulud	6,500	1%
2005. AASTAL KOKKU	652,499	100%

Ülemaailmse abivajaduste hindamise meetodi alusel jagatakse riigid kolme rühma: 25% nimekirja algusse jäävatest riikidest loetakse suurima abivajadusega riikideks, järgmised 50% keskmise abivajadusega riikideks ja nimekirja lõppu jäävad 25% riikidest väikese abivajadusega riikideks. Seega võimaldab nimetatud metoodika humanitaarabi peadirektoraadil ülemaailmsest seisukohast hinnata, kuivõrd edukalt on rakendatud abivajadusest lähtuvat strateegiat.

Selle metoodika alusel 2005. aasta tulemusi analüüsid (31. detsembri 2005. aasta seisuga) ilmneb, et 652,5 miljonist eurost,⁶ mis eraldati eelarve peatüki 23 02 alusel ja Euroopa Arengufondi vahenditest anti 48% (ehk 312 miljonit eurot) suurima abivajadusega piirkondadele, 21% (ehk 136,8 miljonit eurot) keskmise abivajadusega piirkondadele ja 1,0% (ehk 6,9 miljonit eurot) abi vajavatele aladele vähese abivajadusega piirkondades. Ülejäänud finantsvahendid (196,6 miljonit eurot ehk 30%) eraldati tsunami tagajärgedega tegelemiseks (122,83 miljonit eurot), katastroofideks valmisoleku tugevdamiseks („DIPECHO” programm), valdkonnapõhiseks finantseerimiseks, tehnilise abi jaoks ning tugifunktsioonide kulude katmiseks.

Humanitaarabi peadirektoraadi abistrateegia suunati jätkuvalt unustatud kriisidele. Selle all mõeldakse olukordi, millele ei meedia ega rahastajad (viimase väljenduseks on saadud abi hulk) pööra piisavalt tähelepanu. Humanitaarabi peadirektoraadi analüüs ja meetodid unustatud kriiside väljaselgitamiseks põhinevad nii kvantitatiivsetel andmetel (meedia vähene huvi või rahastajate abi tagasihoidlikkus koos suure abivajadusega) kui ka kvalitatiivsetel teguritel (humanitaarabi peadirektoraadi ekspertide ja pädevate ametnike kohapeal läbi viidud hindamine). 2005. aasta unustatud kriisipiirkonnad olid: Alžeeria (Lääne-Sahara), Indoneesia, Myanmar/Tai, Nepal, Põhja-Kaukaasia (Tšetšeenia), Tadžikistan, Somaalia ja Uganda. Aasta jooksul anti neile toetust 89,1 miljonit eurot, mis moodustab 13,6% 652,5 miljonist eurost, mis eraldati eelarve peatüki 23 02 alusel ja Euroopa Arengufondi vahenditest, ja 20% piirkondlikul alusel eraldatud vahenditest (462,4 miljonit eurot), välja arvatud tsunamiga seotud abi.

⁵ Vt Dipecho jaotust piirkondade vahel käesoleva aruande lisa punktist II.4

⁶ Tsunamiga seotud abita on koguabi 529,7 miljonit eurot, millest 59% anti kõige suurema abivajadusega piirkondadele, 21% keskmise abivajadusega piirkondadele ja 1% vähese abivajadusega piirkondadele. Ülejäänud 73,8 miljonit eurot ehk 14% kulutati katastroofideks valmisoleku edendamisele („DIPECHO” programm), valdkonnapõhiseks finantseerimiseks ja tugifunktsioonide kulude katmiseks.

3.2. 2005. aasta põhimeetmed piirkondade kaupa

Üksikasjalikku teavet kõnealuste meetmete kohta leiab käesoleva aruande lisa I osas.

3.2.1. Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkond (AKV riigid)

2005. aastal eraldas humanitaarabi peadirektoraat AKV riikidele 244 miljonit eurot. Kõige olulisem tegevus toimus järgmistes piirkondades:

- Sudaan: rahuprotsess, mis algatati 2005. aastal pärast 20 aastat kestnud konflikti põhja ja lõuna vahel, ei hõlmanud Darfuri, kus olukord muutus veelgi kaootilisemaks ja muutlikumaks. Darfuris toimub Aafrika kontinendi suurim avalik konflikt. Konfliktist mõjutatud ja abi vajavate inimeste arvu suurenemine jätkus, jõudes pooleni Darfuri piirkonna elanikkonnast. Algne 20 miljoni euro suurune toetus kulus kiiresti ja aasta jooksul paluti eelarvet mitu korda suurendada, mistõttu lõpliku toetuse suuruseks kujunes 45 miljonit eurot, millele tuleb juurde lisada Tšaadis asuvate Sudaani pagulaste aitamiseks eraldatud 12 miljonit eurot.
- Kongo Demokraatlik Vabariik, millele antud abi kogumaht ulatus 38 miljoni euroni. Riigi idaosa elanikkond (Ituri, Kivu ja Katanga) kannatas jätkuvalt turvatunde puudumise all, hoolimata sellest, et olukord paranes mingil määral seetõttu, et ÜRO paigutas oma vägesid agressiivsemalt erinevatele positsioonidele. 2005. aastal pakuti ümberasustatud, ümber asuvatele ja võõrustavatele perekondadele integreeritud kogukonna-põhist abi, et rahuldada nende esmased vajadused, samas hõlbustades kiiret tagasipöördumist tootliku tegevuse juurde ning seeläbi aidata kaasa konfliktist mõjutatud piirkondade stabiliseerumisele.
- Lääne-Aafrika rannikupiirkond (Guinea, Libeeria ja Côte d'Ivoire): 2005. aastal keskenduti (29,2 miljoni euro suuruse) abi jagamisel suurele hulgale pagulastele ja riigisiselt ümberasustatud isikutele, keda abistati normaalsesse ellu tagasipöördumisel.
- Niger ja Mali: Humanitaarabi peadirektoraat eraldas kiirmenetlusega 8,3 miljonit eurot, et leevendada 2005. aastal Nigeris ja Malis ootamatult tekkinud toidukriisi. Prioriteediks olid erakorraliste toitmiskeskuste tegevus ja kõige rohkem abi vajavate elanike juurdepääsu parandamine esimese etapi arstiabile.

3.2.2. Venemaa Föderatsioon

Püsiva rahulepingu sõlmimine Põhja-Kaukaasias ei olnud tõenäoline ning lahendamata Tšetšeenia konflikti tagajärjed olid tuntavad kogu piirkonnas, kus vägivald 2005. aasta jooksul kasvas. Rahvusvaheline kogukond eiras endiselt elanike põhivajadusi pärast rohkem kui viis aastat kestnud konflikti. Kõnealune unustatud humanitaarkriis jäi üheks humanitaarabi peadirektoraadi peamistest tegevusprioriteetideks, mida toetati 26,3 miljoni euroga.

3.2.3. Vahemere piirkond ja Lähis-Ida

2005. aastal jätkati arvestatava finantsabi andmist okupeeritud Palestiina aladel, Süürias, Jordaania ja Liibanonis asuvatele Palestiina elanikele (36,6 miljonit eurot), sest nende olukord oli äärmuslik ja konfliktil puudus poliitiline lahendus, ning Alžeerias asuvatele Sahrawi pagulastele, kes sõltuvad endiselt täielikult humanitaarabist (9,3 miljonit eurot).

3.2.4. Aasia

Kuna tsunami toimus 2004. aasta viimastel päevadel ja erakorralised rahastamisotsused võeti vastu tsunamile järgnevatel päevadel, viidi peaaegu kõik humanitaarmedetmed ellu 2005. aastal. Suurem osa meetmeid võeti Indoneesias ja Sri Lankal, vähem Indias, Maldividel ja Tais. Komisjoni menetlused võimaldasid tsunamile kiiresti reageerida, mille tulemusena eraldati katastroofiga samal päeval 3 miljonit eurot ja järgneva viie päeva jooksul 20 miljonit eurot. 2005. aasta veebruaris eraldati täiendavalt 80 miljonit eurot, 2005. aasta detsembris 20 miljonit eurot, mis teeb kokku 123 miljonit eurot. Kõrge finantseerimise tase oli õigustatud eelkõige seetõttu, et üleminek hädaabifaasist taastamisfaasi kestis oodatust kauem.⁷

2005. aasta oktoobris tabas Pakistani ja Indiat hävitav maavärin, mis tappis 75 000 inimest.⁸ Kaks päeva pärast katastroofi eraldati esmane hädaabi 3 miljonit eurot ning neli päeva hiljem mobiliseeriti eelkõige Euroopa Komisjoni hädaabireservist täiendavalt 10 miljoni eurot. Humanitaarabi peadirektoraat suutis enne aasta lõppu nimetatud kriisile eraldada kokku 48 miljonit eurot.

Afganistani kriisi ohvrite jaoks mobiliseeris humanitaarabi peadirektoraat 20 miljonit eurot, millega kaeti pagulaste registreerimine ja transport Pakistanist ja Iraanist Afganistani; tagati peavari, vesi ja heitveekäitlus kõige enam abi vajajatele inimestele Afganistanis ning jätkati nendesse riikidesse jäänud ja kõige raskemas olukorras olevate pagulaste toetamist.

Humanitaarabi peadirektoraat jätkas aktiivset tööd Põhja-Koreas, toetades 13,7 miljoni euroga tervishoiu-, vee- ja heitveekäitlust ning varustades abivajajaid elutähtsate ravimitega.

3.2.5. Ladina-Ameerika

Humanitaarabi peadirektoraat viis Ladina-Ameerikas humanitaarmedetmeid ellu peamiselt Kolumbias, eraldades vägivalda ohvriks langenud inimeste toetuseks 12 miljonit eurot. 2005. aasta esimese kaheksa kuu jooksul anti 39 000 inimesele toitu ja toiduks mittekasutatavaid esemeid, neid said nad esimese kolme kuu jooksul pärast ümberasustamist. Nimetatud faasi järel anti 70 000le ümberasustatud isikule, tõkestatud ja piiratud kogukondadele ning kõige rohkem abi vajavatele võõrustavatele kogukondadele toiduks mittekasutatavaid esemeid, võimaldati ligipääsu turvalisele joogiveele, anti esimese etapi arstiabi, loodi õppeasutused laste jaoks ning pakuti psühholoogilist abi.

3.3. Tegevused katastroofideks valmisoleku tugevdamiseks (DIPECHO)

Määruse nr 1257/96 artikli 2 lõike f kohaselt toetab humanitaarabi peadirektoraat tegevusi katastroofideks valmisoleku tugevdamiseks mitmes maailma piirkonnas, kus on suur tõenäosus looduskatastroofi tekkeks, et aidata elanikkonnal uue katastroofi puhul kiiresti reageerida ja päästa seeläbi elusid. 2005. aastal maailma rahvastikku mõjutanud suured katastroofid tõestasid, et selline tegevus on vajalik.

Humanitaarabi peadirektoraat võtab katastroofideks valmisolekut tugevdavaid meetmeid üldjuhul riikides, kus ta toetab ka humanitaarabi andmist, ent DIPECHO projekt võib olla ka ainus meede, mida humanitaarabi peadirektoraat antud piirkonnas läbi viib (2005. aastal

⁷ Eriaruanne nr 3/2006 Euroopa Komisjoni humanitaarabi kohta tsunami ohvritele (vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 248 lõike 4 teisele lõigule) koos komisjoni vastustega.

⁸ USAID Factsheet – 24. veebruar 2006, <http://www.usaid.gov/press/factsheets/2006/fs060227.html>

näiteks Vietnamis, Nicaraguas ja Andide riikides). Humanitaarabi peadirektoraat võttis 2005. aastal DIPECHO programmi alusel vastu Andide Ühenduse, Kesk-Aasia, Lõuna-Aasia ja Kariibi mere piirkonna tegevuskavad, mille eelarve ulatus kokku 17,5 miljoni euron. Nimetatud piirkonnad valiti välja kõrge looduskatastroofide riski ja elanikkonna suure abivajaduse tõttu, võttes lisaks arvesse kohalike ressursside vähesust ja suutmatust ise hakkama saada.

Lisaks üritatakse katastroofideks valmisoleku tugevdamist süstemaatilisemalt integreerida looduskatastroofide korral humanitaarabi andmise protsessi. Näiteks võeti meetmeid katastroofideks valmisoleku tugevdamiseks tsunami, Pakistani maavärina ja Kariibi mere piirkonna orkaanide ohvrite toetamisel.

3.4. Peamised partnerid humanitaaroperatsioonide läbiviimisel

Humanitaarabi peadirektoraat annab humanitaarabi oma partnerite kaudu, tehes koostööd ligikaudu 200 valitsusvälise organisatsiooni, ÜRO allaasutuse ja rahvusvahelise organisatsiooniga, näiteks Rahvusvaheline Punase Risti Komitee (ICRC) ning Rahvusvaheline Punase Risti ja Punase Poolkuu Föderatsiooniga (IFRC).

Erinevate partnerite olemasolu on humanitaarabi peadirektoraadile oluline. See võimaldab tõhusalt reageerida kasvavale vajaduste kõikjal maailmas. Humanitaarabi peadirektoraat on tihendanud koostööd nii poliitika valdkondades kui ka humanitaarmedetete juhtimise osas.

2005. aastal viis humanitaarabi peadirektoraat meetmeid ellu peamiselt valitsusväliste organisatsioonide (54%), ÜRO allasutuste (32%) ja rahvusvaheliste organisatsioonide kaudu (11%). Üksikasjalikuma teabe saamiseks selle kohta, kuidas jagunes koostöö partnerite lõikes, vaadake käesoleva aruande lisa punkte II.5 ja II.6.

Igal aastal luuakse abirahastu, et edendada koostööd partneritega valitsusvälistest organisatsioonidest ja tugevdada nende suutlikkust. Abirahastu on kooskõlas mitmete humanitaarabi peadirektoraadi poolt kindlaks määratud prioriteetidega ning selle kaudu antakse väikesi toetusi koolitusteks või õpinguteks. Abirahastu aitab ühtlasi parandada humanitaarküsimuste alast teadlikkust ja töötada välja sobivaid poliitikaid. 2005. aasta augustis anti pärast taotlusvooru läbiviimist toetusi 500 000 euro ulatuses. Nelja väljavalitud projekti eesmärk oli parandada valitsusväliste humanitaarabiorganisatsioonide haldussuutlikkust, samuti meetmete planeerimise, kujundamise ja elluviimise kvaliteeti.

4. SUHTED MUUDE ELI INSTITUTSIOONIDE JA LIIKMESRIIKIDE, PEAMISTE HUMANITAARPARTNERITE NING ELI-VÄLISTE RAHASTAJATEGA

4.1. ELi institutsioonid ja liikmesriigid

2005. aastal tegutses humanitaarabi peadirektoraat ELi tasandil jätkuvalt aktiivselt selle nimel, et humanitaarabi andmise põhimõtted püsiks ELi institutsioonides kindlalt päevakorras.

Humanitaarabi peadirektoraat säilitas tihedad kontaktid teiste komisjoni talitustega (välissuhete peadirektoraat, arengu peadirektoraat, koostöötalitus EuropeAid ja keskkonnakaitse peadirektoraat), et tagada sidusus kogu ühenduse reageerimisel abivajadusele. Lisaks osales humanitaarabi peadirektoraat erinevatel kohtumistel ja nõukogu töögruppides, et selgitada oma erivolitusi ja suhteid teiste ELi hädaabivahenditega.

Pärast tsunamit võeti vastu ELi tegevuskava, millega algatati ELi katastroofidele reageerimise suutlikkuse parandamise protsess. ELi tegevuskavas määrati kindlaks võimalikud meetmed – kaasa arvatud olemasolevate vahendite parem ärakasutamine – reageerimaks katastroofidele Euroopa Liidu sees ja sellest väljaspool. Humanitaarabi peadirektoraat aitas koostada ühenduse teatist „ELi reageerimise tõhustamine õnnetuste ja kriiside korral”, mis võeti 20. aprillil 2005 vastu eespool nimetatud tegevuskava tulemusena.⁹ Nimetatud teatises määratles humanitaarabi peadirektoraat mitu meetet, mille eesmärk on tugevdada Euroopa Liidu humanitaarabi andmist ja selle sidusust väljaspool ELi toimuvate katastroofide puhul, näiteks 1) kohapealsete ekspertide hulga suurendamine; 2) ekspertide koolitamine ÜRO humanitaarasjade koordinatsioonibüroo (OCHA), ÜRO rahvusvaheline kriiside ja katastroofide koordineerimis- ja hindamismeeskonna (UNDAC) ja Punase Risti kohapealsete hindamis- ja koordineerimismeeskondade (FACT)¹⁰ hindamis- ja koordineerimismetoodikate osas (selle eesmärk on tekitada vajaduste hindamisel ideede sünergiat ja vastastikkust kasutuselevõtmist) ning 3) humanitaarabi peadirektoraadi kohapealsete büroode arendamine, et nad suudaksid vajadusel kiiresti toimumiskohta liikuda, mis võimaldaks mitmes sektoris pädevad meeskonnad 24 tunni jooksul vajalikele positsioonidele paigutada.

Komisjon määras kaks kontaktametnikku Euroopa Liidu Nõukogu sekretariaadi ELi sõjalise staabi (EUMS) **tsiviil- militaarsesse üksusesse**. Humanitaarabi peadirektoraat säilitab hiljuti loodud üksusega tihedad suhted tagamaks, et üksuse töös, eelkõige üksuse strateegilise planeerimise stsenaariumites, kajastuksid asjakohaselt humanitaarabi andmise põhimõtted ja ÜRO suunised.

Ühtlasi aitas humanitaarabi peadirektoraat välja töötada kriisijuhtimisstsenaariumi humanitaarosa. See oli hea võimalus osalistele meelde tuletada, et humanitaarabi ei ole kriisijuhtimisvahend ning et sellealane tegevus ei tohi sõltuda poliitilistest kaalutlustest, vaid peab vastavalt humanitaarabi andmise põhimõtetele ja rahvusvahelisele humanitaarõigusele lähtuma üksnes looduslike või inimeste tekitatud katastroofide ohvrite vajadustest.

Liikmesriikide esindajatest koosnev humanitaarabi komitee (HAC) pidas 2005. aasta jooksul kaheksa koosolekut. Lisaks kutsuti Luksemburgi ja Briti eesistumisel kokku kaks mitteametlikku humanitaarabikomitee koosolekut, et arutada vastavalt rahvusvahelise humanitaarõiguse ja humanitaarabireformi teemadel.

4.2. Suhted rahvusvaheliste organisatsioonidega ja peamiste ELi-väliste rahastajatega

Nagu juba mainiti üldpoliitiliste aspektide käsitlemisel, on viimase paari aasta jooksul hädaolukordades rahvusvaheline humanitaarabi andmise käigus selgunud, et praeguse süsteemi korral jääb kriisidele reageerimise tase ebaühtlaseks ning sageli ei suudeta suurte kriiside korral isegi põhivajadusi piisavalt rahuldada. 2005. aasta andis tõe humanitaarsüsteemi sügavamaks analüüsiks, et uurida millised valdkonnad vajaksid reformimist.

ÜRO peasekretär esitas 2005. aasta märtsis aruande pealkirjaga „Suurenenud vabaduse tingimustes” (*“In Larger Freedom”*). Humanitaarabi kohta mainiti aruandes, et süsteemi peab kaasajastama kolmes peamises valdkonnas: ÜRO operatiivasutuste ja ÜRO tegevusi elluviivate valitsusväliste organisatsioonide paremini ennustatav ja õigeaegsem rahastamine

⁹ OM (2005) 153 (lõplik)

¹⁰ <http://www.ifrc.org/what/disasters/fact/>

hädaabimeetmete elluviimisel, tugevdatud koordineerimine nii kohapeal kui ka peakorteris ning tugevdatud reageerimissuutlikkus, sealhulgas selgem vastutus ja aruandlus sektorites.

2005. aasta jooksul jälgisid humanitaarabi peadirektoraadi ametnikud tähelepanelikult kõiki nimetatud arenguid. Humanitaarabi peadirektoraadi esindajad osalesid humanitaarabireformiga seotud kohtumistel ja andsid oma panuse erinevate algatuste aruteludesse.

2005. aasta detsembris kutsuti volinik Michel osalema ametkondadevahelise alalise komitee (IASC) koosolekul. Nimetatud komitee on unikaalne ametkondadevaheline koordineerimise, poliitika arendamise ja otsuste tegemise foorum, millel osalevad peamised ÜROga seotud ja mitteseotud humanitaarpartnerid. Volinik Michel kohtus kõikide ÜRO operatiivasutuste, Rahvusvahelise Punase Risti Komitee, Rahvusvahelise Punase Risti ja Punase Poolkuu Föderatsiooni ning Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni juhtidega ning samuti valitsusväliste organisatsioonide esindajatega. Volinik Michel tutvustas IASCI liikmetele komisjoni seisukohti humanitaarsüsteemi reformi kohta.

Strateegilise programmdialoogi (SPD) raames toimusid ka 2005. aastal iga-aastased koosolekud peamiste partneritega (OCHA, UNICEF, Maailma Terviseorganisatsioon (WTO), maailma toiduabi programm (WFP), ICRC, IFRC, VOICE ja MSF), mille käigus arutati iga organisatsiooni strateegiat ja peamisi prioriteete.

Esimeste kokkuvõtete tegemiseks tsunamile reageerimise kohta, osales humanitaarabi peadirektoraat kohtumisel „Kuus kuud pärast tsunamit: ELi ja ÜRO hinnang”, mille organiseerisid ELi eesistujariik (Luksemburg) ja OCHA.

Lisaks osales humanitaarabi peadirektoraat koos teiste peamiste rahastajatega mitmetel nõupidamistel, kus arutati põhjalikult selliseid küsimusi nagu humanitaarabi andmise põhimõtted või sõjaliste ja tsiviilkaitsevahendite kasutamine humanitaarmedetmete elluviimisel.

Mis puudutab peadirektoraadi suhteid ELi-väliste peamiste rahastajatega, siis humanitaarabi peadirektoraat jätkas dialoogi USA administratsiooniga, et koordineerida humanitaarabipoliitikat/humanitaarabi andmist ja tõstatada ühist muret tekitavaid küsimusi humanitaarolukorra kohta praegustes kriisisituatsioonides. Lisaks toimus iga-aastane kohtumine ECHO/USA strateegilise dialoogi raames.

Esimeses kvartalis viis humanitaarabi peadirektoraat koos USAga läbi ühismissiooni Libeeriasse ja Guineasse, et jälgida Libeeria pagulaste ja riigisisest ümberasustatud isikute vabatahtlikku tagasipöördumist koju. Missiooni ühissoovitused „Kordineerimine, repatrieerimine, riigisisest ümberasustatud isikud, olukord toidu osas ja üleminek” anti üheskoos üle ÜRO Pagulaste Ülemkomissarile (UNHCR), ÜRO humanitaarasjade koordinatsioonibüroole (OCHA) ja maailma toiduabi programmi (WFP) esindajatele ning samuti Libeeria humanitaarabi koordinaatorile.

Lisaks eespool mainitule kohtus humanitaarabi peadirektoraat Kanada Rahvusvahelise Arengu Agentuuri (CIDA) esindajatega, et uurida võimalusi tulevaseks koostööks.

4.3. Valdkonnapõhine finantseerimine

Võttes arvesse, et humanitaarmedetete tõhusa elluviimisel täidavad kõige olulisemat rolli rahvusvahelised humanitaarabiorganisatsioonid (ÜRO ja Punase Risti Liikumine), jätkas humanitaarabi peadirektoraat nende institutsionaalse suutlikkuse tugevdamise toetamist valdkonnapõhiste programmide abil.

2005. aastal toetas humanitaarabi peadirektoraat rahaliselt **ÜRO** humanitaarasjade koordinatsioonibüroo (UN OCHA) teabesüsteemide arendamist (4 miljonit eurot), sealhulgas kohapealsete humanitaarabi teabekeskuste (nt Sri Lanka, Aceh, Niger, Pakistan), *ReliefWebi* ning ülemaailmse katastroofide hoiatus- ja koordineerimissüsteemi (*Global Disaster Alert and Coordination System* (GDACS) loomist; **Maailma Terviseorganisatsiooni** tervishoiukriisidele reageerimise võime tugevdamist (4 miljonit eurot); relvastatud konfliktide ohvrite abistamist **ICRC** poolt (4 miljonit eurot) (nt Kesk-Aafrika Vabariik, Kongo Vabariik, Rwanda, Aserbaidžaan, Filipiinid ja Pakistan) ning **UNHCRi** kaitseprogrammi (5 miljonit eurot). Lisaks toetati valdkonnapõhise finantseerimise abil **IFRC** katastroofijuhtimise programmi (3,5 miljonit eurot) ning viidi eelmise aasta vahenditest ellu **UNICEFi** poolt juhitud lastekaitseprojektid (2 miljonit eurot) ja projektid katastroofideks valmisoleku tugevdamiseks (5,7 miljonit eurot).

5. MUUD MEETMED

5.1. Kohapealsed eksperdid

ELi tegevuskavas kolmandates riikides toimuvatele katastroofidele reageerimise võime tugevdamise kohta (vt punkti 4.1.) nähti ette, et Humanitaarabiameti (ECHO) kohapealsete ekspertide arvu tuleb oluliselt suurendada.

Humanitaarabi peadirektoraat seadis vaheesmärgiks, et 2005. aasta lõpu seisuga peab kohapeal töötama ligikaudu 100 eksperti. Järelikult loodi 41 uut ametikohta, millest 5 olid otseselt seotud tsunamiga. 28 uut kohta pidid tugevdama kuut piirkondlikku tugibürood ning 8 uut kohta olemasolevaid ja uusi büroosid. 2005. aasta lõpu seisuga oli tööl 83 eksperti ja täiendavad 13 eksperti olid kindlaks määratud ning nad alustavad tööd 2006. aasta esimeses pooles.

Piirkondlike tugibüroode tugevdamine tõi kaasa iga büroo standardstruktuuri määratlemise ja teatud ametikohtade lisamise vastavalt vajadusele. Nimetatud ametikohad olid näiteks kiirreageerimise koordinaator, muutuvate ülesannete täitja, turvajuht ja sektoriaalsed spetsialistid tervishoiu, toiduabi, toiduainetega kindlustamise ning toidu jagamise ja katastroofiks valmisoleku valdkondades. Lisaks hõlmas tugevdamine valdkonnapõhise finantseerimisega tegeleva ekspertgrupi loomist.

Tugevdamise eesmärk oli tagada, et humanitaarabi peadirektoraat suudaks kiiresti lähetada eksperte uutesse kriisipiirkondadesse, kus eksperdid saaksid kohapeal koos teiste peamiste humanitaarabiorganisatsioonidega viia läbi humanitaarabivajaduste hindamist ja osaleda humanitaartegevuste koordineerimises. Humanitaarabi peadirektoraadil oli võimalik oma tugevdatud struktuure testida oktoobris, pärast suurt maavärinat Pakistanis, Indias ja Afganistanis, kui eksperdid lähetati hädaolukorra hindamist tegema samal päeval, mil katastroof toimus, ja selle tulemusena võeti viivitamata vastu esmase hädaabi otsus.

Lisaks loodi 2005. aastal ekspertide erialavõrgustikke ja töörühmi, et pakkuda tehnilist nõustamist ja tuge nii peakorterile kui ka kohapealsetele büroodele ja ekspertidele, et lõpptulemusena tagada järjepidevus ja sidusus humanitaarabi peadirektoraadi poliitikates ning töötada välja tegevussuunised ja kokkulepitud tavad.

5.2. Julgeolekuküsimused

Humanitaartöötajate julgeolek on kasvavaks probleemiks kõikide humanitaarabiasutuste jaoks. Viimaste aastate jooksul on märkimisväärselt suurenenud surma saanud humanitaartöötajate arv.

Eespool nimetatud põhjusel algatas humanitaarabi peadirektoraat 2005. aastal 2004. aastal valminud julgeolekualase ülevaate järelläbivaatamise. 2004. aasta ülevaates oli kindlaks määratud rida valdkondi, mis vajavad humanitaarabiasutuste täiendavat tähelepanu, sealhulgas koolitajate julgeolekukoolitus, teabe (sealhulgas statistika) kogumine, kogutud teabe analüüs ja levitamine ning valitsusväliste organisatsioonide julgeoleku koordineerimise mehhanismid.

Nimetatud teise ülevaatusena plaanib humanitaarabi peadirektoraat jätkata valitsusväliste organisatsioonide abistamist, et need suudaksid täita oma kohustust tagada humanitaartöötajate julgeolek. Kõnealuse ülevaate kasulikkus seisneb peamiselt selles, et valitsusväliste organisatsioonide julgeolekukoolitajate jaoks töötatakse välja kohapeal testitud koolitusmeetodid, kuid välja arendatakse ka muid vahendeid, mis avalikustatakse, et aidata valitsusvälistel organisatsioonidel suurendada ja säilitada oma julgeoleku tagamise võime.

Humanitaarabi peadirektoraat on pühendunud partnerite aitamisele nende jõupingutustes tagada humanitaartöötajatele võimalus teha oma tööd tõhusalt ja turvaliselt ning propageerida humanitaarala puutumatust. Parim viis selle saavutamiseks on järgida jätkuvalt hea humanitaarabi põhimõtteid, pöörata jätkuvalt suurt tähelepanu kvaliteetse humanitaarabi jagamisele ning säilitada nii kahepoolsetes kui ka mitmepoolsete suhetes oluliste osapooltega läbipaistev dialoog.

5.3. Kommunikatsioon ja teave

Kommunikatsioonistrateegia rakendamisel võttis humanitaarabi peadirektoraat mitmeid meetmeid ELi humanitaarabialaste väärtuste, põhimõtete ja praktiliste saavutuste propageerimiseks. Humanitaarabi peadirektoraat jätkas ka 2005. aastal avalikkuse teavitamist oma tegevustest, kasutades selleks televisiooni, raadiot ja muid massikommunikatsioonivahendeid.

Koostöös ÜRO allasutuste ja valitsusväliste organisatsioonidega toodeti audiovisuaalseid ülevaateid suurtest katastroofidest: tsunamist ja Lõuna-Aasia maavärinast.

Muud kommunikatsioonitooted hõlmasid pressiteateid, kodulehel avaldatud tunnistajate kirjeldusi ja artikleid lennuliinide pardaajakirjades.

Tšehhi Vabariigis viidi pilootmeetmena läbi integreeritud teadlikkuse tõstmise kampaania, mis sisaldas meediaüritust Prahas (humanitaarküla), koolide külastusi, asjakohaseid väljaandeid ja teemat kajastavat kodulehekülge.

Lisaks jätkas humanitaarabi peadirektoraat suhtlemist teatud sihtrühmadega, eelkõige noorte ja arvamusliidritega, osaledes konverentsidel, näitustel ja muudel avalikel üritustel.

5.4. Auditeerimine ja hindamised

Humanitaarabi peadirektoraadil on olemas ametlikud süsteemid finantsteabe regulaarseks kontrollimiseks ja piisava haldusteabe saamiseks. Üldine hindamissüsteem sisaldab konkreetseid finantsnäitajaid. Humanitaarmedetmete suhtes korraldatakse nii peakontoris läbiviidavat kui ka kohapeal toimuvat finantsauditit. 2005. aastal korraldati humanitaarabiorganisatsioonide peakontorites 142 finantsauditit; lisaks sellele teostati 24 meetmete auditit (kohapeal ja büroodes).

Humanitaarabi peadirektoraat viib igal aastal meetmete osas läbi kaheksa kuni kümme hindamist kas piirkondade, partnerite või valdkondade alusel.

5.4.1. Suutlikkuse tõstmiseks korraldatavad läbivaatamised

- Nende **vee- ja heitveeküsimuste** läbivaatamine, mis on seotud humanitaarmedetmete finantseerimisega Euroopa Komisjoni humanitaarabimääruse alusel.

Läbivaatamise käigus töötati välja kontseptsioonidokument ja näidissuunised. Kontseptsioonidokument käsitleb Euroopa Komisjoni humanitaarabimäärust, poliitikaid ja finantsküsimusi, trende humanitaarabi andmisel, vee- ja heitveesektori põhiprobleeme, nõuete kohaldamist ning peamisi lahendusi ja soovitusi. Näidissuunistes kujundati kontseptsioonipaber ümber praktilisteks juhisteks: kuidas tegeleda valdkondadevaheliste küsimustega, soo-, keskkonnateemaga jms, kuidas integreerida tegevusse hügieenialase käitumise muutmine, missugused on head tavad hädaolukorra stsenaariumite, katastroofi leevendamise ja selleks valmisoleku ning nõuete kohaldamise puhul. Näidissuunised sisaldavad ka olemasolevat kirjandust ja viitematerjali.

- Nende **valdkondadevaheliste ja muude põhiküsimuste** läbivaatamine, mis on seotud humanitaarmedetmete finantseerimisega Euroopa Komisjoni humanitaarabimääruse alusel.

5.4.2. Partnerluse hindamine

- Hinnang humanitaarabi peadirektoraadi ja **UNHCRi** vahelisele partnerlusele ning humanitaarabi peadirektoraadi rahastatud UNHCRi tegevustele.

Hindamise käigus jõuti mitmele konkreetsele tulemusele, tehti järeldused ning esitati UNHCRile ja humanitaarabi peadirektoraadile soovitusel selle kohta, kuidas parandada nii humanitaarabi peadirektoraadi ja UNHCRi vahelist üldist valdkonnapõhist partnerlust kui ka koostööd operatiivtegevuses.

5.4.3. Meetmete hindamine

2005. aastal hinnati humanitaarmedetmeid Haitil, Burundis, Ugandas, Sri Lankal¹¹ ja Põhja-Koreas ning tegevusi katastroofideks valmisoleku tugevdamiseks Kariibi mere piirkonnas. Hindajate üldhinnangu kohaselt täitsid nendes riikides humanitaarabi peadirektoraadi poolt finantseeritud meetmed humanitaarabi jagamise põhieesmäärke.

Üksikasjalikumad teavet nimetatud hindamiste kohta leiab humanitaarabi peadirektoraadi kodulehelt aadressil: http://ec.europa.eu/comm/echo/evaluation/index_en.htm.

---

¹¹ Ühtlasi viidi läbi hindamine Indias Tamil Nadus Tamili pagulastelaagris.

5.5. Koolitus ja õpingud

2005. aastal tehti märkimisväärsed jõupingutusi, et parandada humanitaarabi peadirektoraadi ja partnerite töötajate teadmisi uuest partnerluse raamlepingust (FPA), millega reguleeritakse humanitaarabi peadirektoraadi ja tema partnerite vahelisi suhteid. Koolitusseanssidel osales ligikaudu 500 inimest. Lisaks avaldati humanitaarabi peadirektoraadi koduleheküljel mitu abistavat dokumenti erinevate partnerluse raamlepingu aspektide kohta.

Humanitaarabi peadirektoraat toetas endiselt ka humanitaarabi võrku (NOHA) mille raames korraldatakse üheaastast interdistsiplinaarset kraadiõpet, milles osalevad seitse ülikooli üle Euroopa (Université Catholique de Louvain – Belgias, Université Paul Cézanne Aix-Marseille III (UPCAM) - Prantsusmaal, Ruhr-Universität Bochum - Saksamaal, University College of Dublin - Iirimaa, Universidad de Deusto - Hispaanias, University of Uppsala - Rootsis ja University of Gröningen - Madalmaades) ning mida toetavad valitsusvälised ja valitsustevahelised organisatsioonid ning muud humanitaarabikogukonna liikmed.

6. JÄRELDUS

2005. aasta oli humanitaarabi peadirektoraadile humanitaarkriiside rohkuse ja tõsiduse tõttu keeruline, kuid sellest hoolimata suutis ta oma mandaadile vastavalt tegutseda. Tulevikus ootavad humanitaarabi peadirektoraati uued ülesanded, näiteks suhete loomine uute humanitaarvaldkonna osapooltega (eriti tsiviilkaitseüksused) ja 2005. aastal algatatud humanitaarsüsteemi reformi¹² läbiviimine.

Humanitaarabi peadirektoraat kavatseb kõnealust reformiprotsessi aktiivselt toetada, et parandada ülemaailmset suutlikkust humanitaarkriisidele reageerida ning suurendada meetmete tõhusust.

---

¹² Humanitaarsüsteemi reformi kohta üksikasjaliku teabe saamiseks vt osa 2.